

УДК 351.74

О. В. КУЗНІЧЕНКО,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету внутрішніх справ;*

А. С. САЛМАН,

курсант факультету № 3 Одеського державного університету внутрішніх справ

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

У сучасних умовах реформування з новою силою позначилася проблема перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів керівних працівників правоохоронних органів, їх адаптації до нових сучасних реалій. Назріла необхідність перетворень системи додаткової професійної освіти працівників правоохоронних органів як найважливішої умови підвищення ефективності їх професійної діяльності. Існує потреба в удосконаленні системи багаторівневої професійної освіти, яка була б орієнтована на практику, враховувала кваліфікацію конкретного працівника органів національної поліції (далі – ОНП), специфіку кожного відомчого навчального закладу, особливості регіону.

Для успішного виконання службово-трудових завдань з охорони правопорядку та боротьби зі злочинністю, вдосконалення професійної підготовленості працівники ОНП повинні підвищувати свою кваліфікацію.

Це також підтверджує аналіз адміністративно-правового регулювання просування по службі в ряді зарубіжних країн (США, Японія, Франція, Італія), який показує, що найважливішим критерієм успішної кар'єри є здатність службовця виконувати покладені обов'язки, що у свою чергу припускає постійне підвищення кваліфікації [1, с. 52].

Підвищення кваліфікації в системі додаткової освіти ОНП України – це додаткове навчання після отримання основного освіти для осіб, що займаються професійною службовою діяльністю в сфері охорони громадського порядку, з метою забезпечення сучасного та якісного виконання своїх посадових обов'язків. Основна мета такого навчання полягає в поглибленні та вдосконаленні професійних знань, навичок та умінь, необхідних для виконання своєї службово-трудової діяльності відповідно до вимог сучасного законодавства, а також передового досвіду правоохоронних структур України та зарубіжних країн у сфері боротьби зі злочинністю.

Процес становлення України як демократичної, правової, соціальної держави, її інтеграція до європейської спільноти передбачає реформування системи органів національної поліції, істотними ознаками якого є зміни в системі управління, оновлення нормативно-правової бази діяльності, відкритість, структурна перебудова, демілітаризація, тісне партнерство з населенням, нові підходи до оцінки ефективності роботи органів та підрозділів. Для реформування органів національної поліції України суттєве значення має перебудова всієї кадрової роботи на засадах професіоналізму.

Підвищення кваліфікації може здійснюватися в ході проходження стажування в різних практичних підрозділах.

Цілі підвищення кваліфікації працівниками ОНП:

- забезпечення ефективного виконання нових комплексних завдань;
- збільшення їх інноваційного потенціалу;
- підготовка до просування на посаді чи горизонтальному переміщенню;
- освоєння нових професійних вимог, в тому числі при переведенні в інший підрозділ;
- отримання вищої кваліфікації;
- придбання знань, що виходять за рамки існуючої посади;
- прищеплення навичок прийняття управлінських рішень;
- спонукання вчитися далі [2, с. 87–88].

Переваги підвищення кваліфікації, як способу розвитку працівників ОНП полягає в її цільовій спрямованості, можливості всебічного розвитку особистості, гнучкому зворотному зв'язку, різноманітності методик навчання, індивідуально-груповому підході.

На базі Одеського державного університету внутрішніх справ проходять курси підвищення кваліфікації (спеціалізації) офіцерів поліції різних підрозділів органів національної поліції [3].

Даний навчальний заклад вже вкотре приймає у своїх стінах офіцерів, які не лише покращують вже набуті знання, але й здобувають нових навичок, які актуальні на сьогоднішній день.

Щоразу інструктори ОДУВС намагаються удосконалювати програму навчання та підвищувати рівень практичних занять. Тож, за затвердженою програмою групи офіцерів проходять навчання за такими темами, як: права людини, взаємодія поліції та суспільства, профілактична робота офіцерів поліції, взаємодія з громадськими формуваннями та підрозділами Національної поліції, ефективна комунікація, стресостійкість, техніка опитування, професійна етика, законодавство України щодо реагування на звернення громадян, толерантність та недискримінація у роботі поліцейського.

Після пройденого курсу усі, хто навчався, складають підсумковий іспит, що дає змогу перевірити, на якому рівні офіцери засвоїли матеріал. Таким чином, показавши гарні результати в центрі оцінювання, усім офіцерам поліції на урочистому зібранні керівництво університету та відділу післядипломної освіти ОДУВС вручило відповідні свідоцтва про підвищення кваліфікаційного рівня.

Процес навчання при підвищенні кваліфікації покликаний здійснювати освітню, виховну і розвиваючу функції.

Освітня функція процесу навчання передбачає засвоєння особистістю наукових знань, формування системи спеціальних знань, навичок та умінь.

Виховна функція процесу навчання полягає у формуванні системи ціннісно-емоційних відносин особистості до світу й сукупності її якостей.

Розвиваюча функція процесу навчання визначає розвиток загальних і спеціальних здібностей працівника.

Рационально організоване підвищення кваліфікації працівників ОНП базується на принципах систематичності, цілеспрямованості, врахування наукових закономірностей побудови навчального процесу, застосування сучасних технологій реалізації змісту навчання з урахуванням його диференціації та індивідуалізації (в межах можливого), ефективності досягнення певної мети.

Основними цілями навчання в рамках підвищення кваліфікації прийнято вважати:

- створення максимально сприятливих умов для розумового, морального, емоційного та фізичного розвитку особистості, всебічного розвитку її здібностей, домагаючись отримання працівниками ОНП міцних знань, умінь та навичок;
- надання спеціальної освіти на рівні, що відповідає сучасному законодавству та сучасним тактикам й методикам боротьби зі злочинністю;
- побудова навчальних програм відповідно до міжнародних вимог;
- формування особистості з розвиненим інтелектом та високим рівнем культури, готову до усвідомленого вибору та освоєння професійних знань [2, с. 91].

Досліджуючи питання управління кадровим забезпеченням органів національної поліції, М. В. Кришганович зазначає, що процес кадрового забезпечення органів національної поліції складається з таких елементів:

- визначення кількісного складу персоналу, їх посадової категорійності й рівня професійної підготовки;
- роботи з кадрами: підбір, розстановка, переміщення, формування резерву на висування, оцінювання співробітників;
- стимулювання професійної діяльності й виховання кадрів: застосування заходів морального та матеріального стимулювання, дисциплінарна практика, підвищення правової культури;

- підготовки кадрів: навчання в навчальних закладах Міністерства внутрішніх справ, перепідготовки й підвищення кваліфікації [4].

Так, за 2017 рік було проведено занять по підвищенню кваліфікації органів національної поліції приблизно з 75 % особового складу МВС.

Особливу увагу при проведенні навчальних занять має приділятися розвитку у працівників ОНП здатності пов'язувати набуті теоретичні знання з їх практичною діяльністю, а також розвитку вміння приводити аргументи на користь прийнятих рішень відповідно до норм чинного законодавства [5].

Вважаємо, що для підвищення ефективності професійної діяльності працівників ОНП, слід в системі професійної підготовки кадрів зробити пріоритетними такі напрямки:

- розробка сучасного змісту безперервної професійної юридичної освіти при реалізації додаткової професійної освіти;

- систематизація професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників ОНП;

- впровадження в систему професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників ОНП нових освітніх технологій: особистісно-орієнтованої освіти, модульної побудови освітнього процесу, дистанційного навчання, інформаційних комп'ютерних та телекомунікаційних технологій;

- розвиток міжрегіональних зв'язків у сфері додаткової професійної освіти.

Отже, сьогодні особливої актуальності набуває проблема ефективності професійної діяльності працівників ОНП.

Вона повинна відповідати висунутим до цього високим вимогам, що стосуються не тільки її морального обличчя та морально-психологічних якостей, а й професіоналізму при виконанні своїх обов'язків. В цілому, організація системи професійної перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників ОНП повинна бути спрямована на формування високопрофесійного, стабільного кадрового корпусу органів і підрозділів Національної поліції України, що найбільш повно відповідає сучасним і прогнозованим соціально-політичним та економічним умовам, здатним ефективно вирішувати службово-трудові та службово-бойові завдання.

Список бібліографічних посилань

1. Кузнichenko O. V. Деякі аспекти підвищення кваліфікації працівників ОВС в рамках професійної підготовки // Актуальні проблеми управління персоналом органів внутрішніх справ : матеріали наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2002 р.). Харків, 2002. С. 50–53.

2. Дистанційне навчання кваліфікованих робітників в умовах виробництва / авт. кол.: В. М. Аніщенко, Г. В. Єльнікова, Г. І. Лук'яненко, В. Б. Байдулін, М. О. Савченко ; за ред. Г. І. Лук'яненко. Київ : ІПТО НАПН України, 2015. 217 с.

3. Підвищення кваліфікації поліцейських Миколаївщини // Одеський державний університет внутрішніх справ : офіц. сайт. URL: <http://oduvs.edu.ua/news/pidvishhennya-kvalifikatsiyi-politsejskih-mikolayivshhini> (дата звернення: 08.04.2018).

4. Криштанович М. Ф. Державне управління кадровим забезпеченням органів внутрішніх справ України. *Демократичне врядування*. 2012. Вип. 9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2012_9_23.pdf (дата звернення: 08.04.2018).

5. Пономаренко Ю. Ю., Логвиненко М. І. Удосконалення системи підготовки перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів Національної поліції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 3. С. 97–99. URL: http://lsey.org.ua/3_2017/29.pdf (дата звернення: 08.04.2018).

Надійшла до редколегії 10.04.2018